

Anatomi

Af Anders Nielsen

En LEGO-bygning er lavet af forskellige klodser, som har forskellige former og farver. Anatomi er læren om de klodser, der er brugt til bygge vores krop.

Hvirveldyr

Mennesket hører til hvirveldyrene. Store dele af vores anatomi kan genfindes i mange andre hvirveldyr. Hvirveldyr er kendetegnet ved at have en rygsøjle, der er bygget op af hvirvler. Det giver stor bevægelighed.

Menneskets haleben (uden hale) ses blandt andet også hos slanger og fugle.

Anatomi og fysiologi

Fysiologi er viden om kroppens specialiserede funktioner, og anatomi er viden om, hvordan kroppen er opbygget. Anatomi er det, som I kan se og mærke. Anatomi kan fx være viden om muskler og skelettet, hvor fysiologi fx er viden om åndedræt og kondition. Det er nødvendigt med forståelse af anatomi, hvis man vil arbejde med fysiologi.

*Den mandlige overkrop set bagfra.
Hvirvlerne i rygsøjlen holder os oprejst
og giver mulighed for bevægelse.
CLIPAREA | Custom media. ©
Shutterstock.*

Vidste du, at ...

en anatom er en specialist i kroppens opbygning?

Se, hvorfor mennesker er unikke – blandt andet med hensyn til at tilbagelægge store afstande på to ben.
Københavns Universitet. ©

Bevægeapparatet

Vores bevægeapparat er de dele, som vi bruger til at bevæge os med. Det består blandt andet af knogler, muskler og led. De tre dele er de afgørende for vores muligheder for at bevæge os. Viden om muskler og knogler giver blandt andet indsigt i, hvilke øvelser der skal til for at træne de enkelte muskler. Viden om muskler, knogler og led giver en indsigt, som kan anvendes til at lave en bevægelsesanalyse. En bevægelsesanalyse kan bruges til at forbedre teknik og træning.

Lær mere om kroppens udformning og funktion...
www.human.biodigital.com.

Skelettet

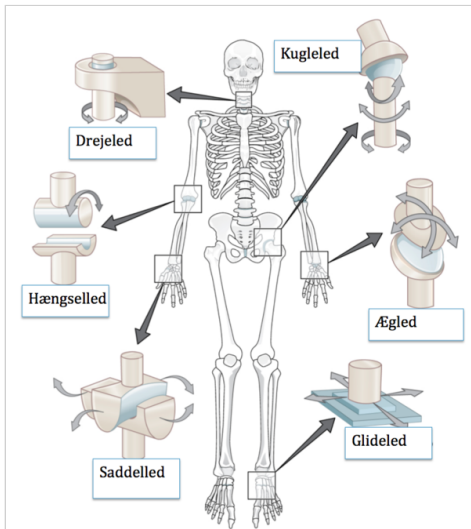
Kroppen består af mere end 200 forskellige knogler. Der findes tre typer knogler: rørknogler, flade knogler og uregelmæssige knogler. Knoglerne har forskellige funktioner. Rørknogler sidder fx i arme og ben og giver os bevægelsesfrihed. Flade knogler giver stabilitet og beskyttelse, fx brystkassen og kraniet. Uregelmæssige knogler sidder fx i rygsøjlen og giver bevægelighed.

Rygsøjlen

Vores rygsøjle kaldes også hvirvelsøjlen. Rygsøjlen er bygget af 24 hvirvler, der er stablet oven på hinanden som byggeklodser. Mellem hvirvlerne er der bruskskiver. Skiverne giver støddæmpning og bevægelighed.

Film om ryggenes anatomi
www.sundhed.dk.

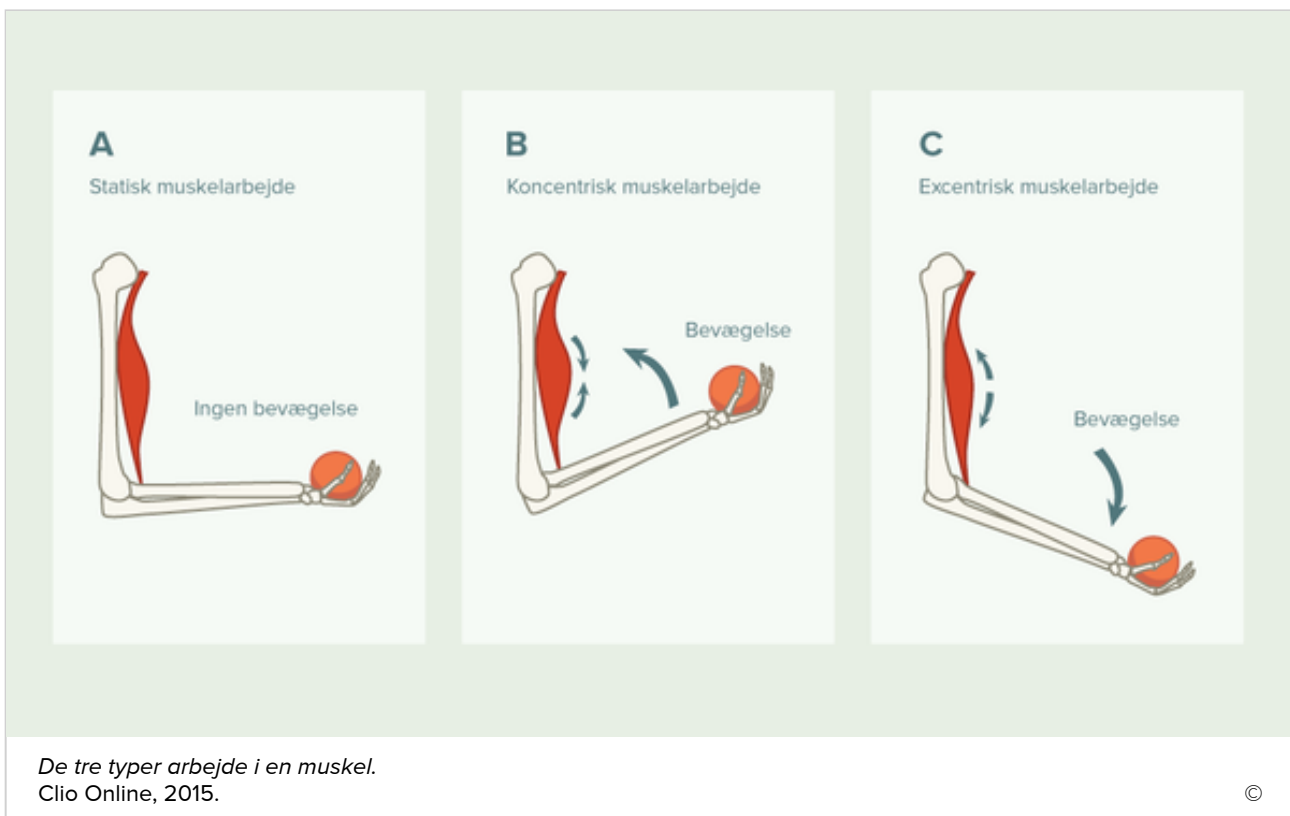

Kroppens led gør, at vi kan bevæge os på en række forskellige måder.
OpenStax College - Anatomy & Physiology, 2013. Wikimedia Commons.

Led

Kroppens led giver bevægelse mellem to knogler. Et led findes, hvor to knogler mødes. Det er leddet, der binder knoglerne sammen. Det er fx tilfældet i knæled og albueled. Der findes seks forskellige led i kroppen.

I alle led er der ledvæske. Ledvæske fungerer som smørelie for leddet. Det kan sammenlignes med olie på cykelkæden – uden olie bliver kæden stram og rusten.

Muskler

Det er vores muskler, som skaber bevægelse. De er kraftværket, som flytter knoglerne. En muskel er hæftet på to knogler, og det er via sammentrækning eller udstrækning, at der skabes bevægelse hos de to knogler. For at fastholde en position låser musklerne. De tre arbejdsformer kendes også som koncentrisk (sammentrækning), excentrisk (forlængelse) eller statisk (fastlåst).

Videnskab: Kroppen
www.dr.dk